

Literarni natečaj pod naslovom **Moje »korona obdobje« v zaporu - najbolj ocenjeni prispevki**

1. mesto ZPKZ Maribor (R. M.)

Moje korona obdobje v zaporu

Ima me, da bi zakričal na ves glas, na vso moč. Danes smo sedeli in igrali karte, ko so nam povedali, da smo v karanteni, zapor v zaporu. Saj je malo smešno, kajne? Že tako smo odrezani od sveta, zdaj pa še to, še manj stika z zunanjim svetom, z ljudmi iz stalnega okolja, največkrat pa prepuščeni sami sebi. Slišim nekatere, kako se naslanjajo nad tem, da bodo drugi malo občutili, kako je, ko si zaprt in odrezan od sveta. Oni si vsaj lahko izbirajo družbo in preživljajo čas z družino. Lahko počnejo stvari, za katere sicer nimajo časa, imajo pa izgovore; lahko delajo na sebi. Pa je malo podobno zaporu.

Čudna je ta pomlad, ni dežja, a tudi nikogar ni na ulicah. Saj veš, da mi gredo na živce in kako sem pozoren, za koga trošim svoj čas. Raje jih opazujem od daleč, a zdaj je zunaj pusto, še tisti, ki se pojavijo, pa hitijo, hitijo in se skrivajo. Manjka mi, da bi jih opazoval skozi okno sobe, da bi si zamišljal zgodbe o njih; o njihovih ciljih in sanjah, o tem, ali ljubijo in ali so ljubljene, kaj imajo radi in zakaj. Ali so srečni, žalostni, jezni, razočarani, prestrašeni? Ne vem, ker jih ni videti.

Obsodili so me – danes, lepo prosim. Po hitrem postopku, bi se reklo. Ha, sarkazem, v redu je, še sem živ! Vse, kar se je tako dolgo vleklo kot kurja čreva, se je zaključilo v enem dnevu. Zdaj moram čakati še eno leto pa boš moja. Upam, da bom imel kam iti, ko pridem ven, da bo ostal zunaj vsaj nekdo, ki ga poznam. Da ta virus ne bo apokalipsa naših dni in začetek konca biblijskih razsežnosti, zrušitev civilizacije in žalostno zadnje dejanje zgodbe o človeštvu. Ali se bodo ljudje držali pravil, jih spoštovali in predvsem skrbeli tudi za dobro drugih? Bil bi prijetno presenečen.

Maske so obvezne! Zdaj smo vsi kot zamaskirani maščevalci. Združeni v boju proti velikemu zlikovcu brez obraza s smrtonosnimi supermočmi. Samo da pravočasno vrnemo udarec. Združeni v boju! Zveni kot oguljena komunistična fraza. Pa saj imajo množice to rade, morda celo uspe. Ampak glej, kako ljudi skrbi, ker zaradi mask ne morejo videti obrazov in ne vedo, ali jih je nekdo vesel ali ne. Kakor da so to mogli vedeti prej. Nekateri so naredili le masko čez masko, ki jo nosijo stalno na sebi. Oči so ogledalo duše, kot pravijo, pa bomo mogoče zdaj pogosteje imeli uvid v bistvo drugega, če bomo le pazljivo gledali v globino in se ne izgubili.

Sinoči sem te sanjal. Sanjal sem, da si noseča, velika in okrogla. Ne jezi se, tako si samo slajša in več te je, haha. Bila sva pri zdravniku, rekel je, da sta dvojčici in da jima morava priskrbeti maske za dihanje ali neke filtre za čez usta, brez katerih ne bosta preživel. Da bosta dobili neka cepiva, ampak nama ne morejo garantirati dobrega izida. Začel sem jih preklinjati, psovati in pošiljati k vragu. Ti si me prijela za roko in jo položila na svoj trebuh, da me pomiriš. Začutil sem, kako deteci brcata in se prebudil. Zakaj imajo moje sanje ta distopični prizvok?

Pogrešam te, manjka mi, da te gledam, da poslušam tvoj glas, ko si ob meni, da občutim tvoj dotik na koži, da se naježim od tvojega poljuba, da imam cmok v grlu, ko me z nasmehom sprašuješ "zakaj me tako gledaš?", a jaz ne vidim ničesar drugega, da začutim vonj tvoje kože, poljubim vrat ... Zdi se mi, da majica, ki sem jo nosil, ko si me nazadnje obiskala, še kar diši po tebi – ali pa izgubljam razum?

Verjetno bo to; kar naprej se v glavi pogovarjam s tabo, ti pa me vedno premaguješ vseh mogočih razpravah in se smejiš. O Bog, kako se vendar lepo smeješ ...

Celo do tega je prišlo, da sem ostal brez besed. Da, zgodilo se je. Tako dolgo sem čakal, da te vidim, govorim s tabo v živo, da vidim tvoje mačje oči in razorožujoči nasmeš, toliko, da sem onemel od samega pogleda nate. Vse, kar sem imel v glavi, je izparelo v trenutku, lahko sem samo gledal in se čudil. Imela si prav, ko si rekla, da sva dva norca, ki komunicirata na drugačnih frekvencah in govorita z očmi in duhom. Telepatija ali kaj? Še dobro, da nisva z očmi raztopila stekla, ki naju je razdvajalo. Rekla si, da me čakaš in naj še malo potrpiš ... Potrpljenje, ha! Od nekdaj mi ga je manjkalo, menda gre za izkrivljen smisel za humor usode. Meni pač ni smešno.

Udar strele! To se da samo tako opisati. Še vedno si nisem opomogel, da bi si lahko racionalno razložil, kaj se je zgodilo. Kar se spominjam, je da sem imel obisk in da ni bilo stekla in slušalk, ampak samo dve mizi in med njima napeljan trak. A ti, kot vedno vsa božanska, prideš in mi spodneseš tla pod nogami. Ni bil drseči štart s hrbta z dvema nogama, ampak vseeno učinkovit. Še vedno se spravljam k sebi od srečanja, da veš. Ni bilo šans, da se te ne dotaknem, če ni ničesar med nama. Da, pravi nepridiprav sem, potiskal sem mizo vse bliže tebi, dokler nisi bila dovolj blizu, da sem se te lahko dotaknil, da tvoje prste ujamem s svojimi in da spustiš svojo magijo skozi mene. Nato me je zadelo, pretreslo, poneumilo. Bilo je vredno! Teh nekaj sekund mi je vlilo moč in vero in upanje. Delaš mi nekaj, česar se ne da opisati z besedami, naravnimi zakoni ali logiko. Morda s pesmimi, simfonijami, morda. Moral sem se te dotakniti, vedel sem, za prepovedi, a nič me ni moglo ustaviti, ker, stari moj, če med naju ne boš postavil jarka z aligatorji, minskega polja, bodeče žice in nekaj snajperjev (čeprav tudi ti ne bo pomagalo), jaz pridem ponjo, ker je moja. Glej ti njih, trak so napeljali! Ali pa če bi se obesili z njim.

Spet se je vse ustavilo. Spet, spet, spet ... Ti mi praviš, da ni več važno, da je le še malo do konca. Ne vem, ali bom ostal ali me bodo deportirali iz države. To je moj največji strah. To, da bom končno svoboden, tebe pa ne bo ob meni. Razžira me to, ta nejasnost, ta ovinek, izza katerega ne vidim naprej. Govoriš, da se bo vse uredilo in da sva usojena drug drugemu. In veš kaj, verjamem ti. Verjamem v to, ker vem, da je resnica, kakor vem, da sonce sije, ker ti obstajaš. In to je vse, kar jaz potrebujem za srečo. Ne štejem dni, štejem zvezde ponoči, ko je jasno, in kadar vidim zvezdni utrinek, vem, da sem tebi bliže. Upam. Upam, da se bo zunaj vse pomirilo in vrnilo v normalo, kolikor je mogoče. Da lahko normalno živiva in se ljubiva. Ker kaj sploh rabiš v življenju, če ne nekoga, ki je kot ti in ima vselej glasbo v glavi. Potem lahko skupaj plešeta v mesečini.

Ne ve korona, kaj je ljubezen. Ti in jaz do konca sveta.

2. mesto ZPKZ Maribor - Odpri oddelek Rogoza (Dani)

MOJE KORONA OBDOBJE V ZAPORU

Zgodbo bom začel par mesecev nazaj, ko so prvič razglasili epidemijo. Takrat sem namreč komaj čakal, da bo prišlo do prekinitve.

Kazen zavora sem prestajal po 12. členu, kar pomeni, da sem bil čez teden doma, čez vikend pa v zavodu. Opravljal sem takšno delo, da me je delodajalec klical čez cel dan, tako sem se tisti čas z družino zelo malo videl. Še posebej mi je bilo težko, ker nisem nič videval hčerke, ki je bila čez teden drugje, čez vikend pa je prihajala domov. Ko je prišlo do prekinitve, smo naenkrat bili vsi doma – cele dneve, cele tedne. Najprej smo se kregali, sprli za vsako malenkost, ker nismo bili vajeni drug drugega. To je trajalo kakšna 2 tedna, morda celo 3 tedne. Potem pa nam drugega ni preostalo, kot da se začnemo pogovarjati. In smo se ... V tem času so se naši odnosi izboljševali, lahko celo rečem, da smo jih začeli nanovo graditi. Ker je prekinitiv trajala precej časa, sem v sebi že začel razmišljati, da se mi bo prestajanje kazni za to obdobje podaljšalo in zato sem že komaj čakal, da poštar prinese odločbo, v kateri bo pisalo, kdaj se moram vrniti na prestajanje. Ko pa je prišla odločba, mi je bilo tako hudo kot takrat, ko sem prvič prestopil vrata zavora. Res mi je bilo težko, ker sem vedel, da zapuščam hčerko in partnerko, s katerima smo se končno povezali, zgradili neke temelje, na katerih bomo lahko nanovo polagali zidake naše družinske povezanosti. Priznam, potreboval sem 2 meseca, da sem se unesel nazaj. Po epidemiji, ko sem že začel ponovno prestajati kazen, pa sem še izgubil službo, zato nisem mogel več prestajati po vikend zavoru in sem se v zavoru zaposlil v kovinski delavnici. Vse skupaj se je izkazalo za dobro, ker sem začel koristiti vikend izhode in smo za vikende lahko bili vsi trije, jaz, partnerka in hčerka, skupaj.

Ko sem slišal, da bodo prekinitve tudi zdaj mogoče, sem se takoj odločil, da ne grem na prekinitiv. Bil bi preveč nervozen, živčen ob misli, da se moram ponovno vračati v zavod in podaljševati prestajanje kazni. O tem sva se s partnerko tudi pogovorila. A oba veva, da je moja odločitev prava. S koncem novembra imam odobren pogojni odpust in nisem hotel, da se mi datum pogojnega odpusta zamakne v drugo leto. Glede na to, da sem se sam odločil, da ostanem v zavoru, mi je nekako lažje in zaradi tega dnevi hitro minevajo. Pred sabo imam cilj ...

Kot sem ga imel štiri leta nazaj, ko sem šel na zdravljenje od odvisnosti od alkohola in prepovedanih drog. Na to svoje obdobje nisem ponosen. Šel sem na zdravljenje v psihiatrično ustanovo, kjer so mi resnično pomagali. Tam sem spoznal, da imam res težave z odvisnostjo. Tam so me naučili nazaj živeti. Nisem imel življenja, ampak sem samo živel. Hotel sem takojšno omamo, najprej z alkoholom, nato z drogo. Tam so mi pokazali, kaj je pomembno, za kaj se splača živeti. In ko sem spoznal, da mi je najpomembnejša družina, sem se odločil, da bom vztrajal na tej poti. Prej je bilo moje življenje žalostno, za vse sem krivil druge, se skrival, partnerka ni rabila skrbeti, da bi imel ljubico, dokler sem imel flaško na mizi. Ja, moje življenje je bilo žalostno. Velika škoda je za vsakega, ki tako živi. A vsak mora to pri sebi spoznati, v glavi razmisliti in se odločiti. Vse je v glavi. Ne rečem, da me zdaj kdaj ne prime, zagrabi skušnjava, vendar vedno premislim, kaj bi s tem dobil in kaj mi je najpomembnejše v življenju. V psihiatrični bolnici sem imel dobro terapevtko, ki me je spremljala, mi odpirala oči. Veliko smo imeli tudi predavanj o življenju, starših, otroštvu, partnerskih odnosih, otrocih, vzgoji ... To znanje mi vedno znova pomaga, ko se odločam v življenju. Pretrgal sem nek vzorec odvisnosti, ki je bil prisoten pri nas v družini čez več generacij, saj je tudi moj oče rad pil in prej njegov in tako nazaj. Tudi ko je hčerka začela eksperimentirati z drogo, nisem bil vesel, a so me v

psihiatrični bolnici na to pripravili, da obstaja možnost, da se bo to zgodilo. Celo svoje otroštvo me je gledala, spremljala, ko sem se vdajal odvisnostim. Mene, ki bi ji moral biti vzor. V njenih očeh sem bil bog, njen oče, jaz pa sem podlegel omami – alkoholu in drogi. Upam, da bo hčerka zdaj v meni in svoji mami našla oporo, katere v otroštvu ni imela. In da me bo zdaj videla kot vzornika, kot nekoga, ki je ob njej. To si želim. Po zdravljenju sem se odločil, da se nočem več skrivati in sem sam šel na tožilstvo in pripomogel, da so se zadeve v zvezi z mojim kaznivim dejanje, ki je iz leta 2008, začele premikati. To breme sem nosil na plečih veliko časa. Vedel sem, da se moram s to zadevo soočiti in prevzeti odgovornost. Samo tako bom lahko z zadevo zaključil in šel naprej. In zdaj se približujem zaključku tega mojega obdobja in se veselim, kaj me še čaka v življenju. Življenje je fajn in se ga ne splača zapravljati za nepomembne zadeve, res ne.

Ker so drugi na prekinitvah, nas je tukaj v zaporu zelo malo, zato ne prihaja do nepreverjenih govoric, »čenč«, kar je včasih lahko zelo moteče. Zaporniki se med seboj razumemo in družimo. Ustreza pa mi tudi, da sem sam v sobi, kamor se lahko umaknem, če čutim to potrebo in da imam svoj mir. Dopoldne večina od nas dela v svojih delavnicah, jaz delam v kovinski. Popoldne pa tečem, grem v fitnes. 2x na teden me kljub epidemiji obiskuje moja partnerka, za kar sem ji zelo hvaležen. Ljubljeno osebo je potrebno začutiti z vsemi čutili, in ne samo slišati in videti preko telefona, to je zame veliko spoznanje – imeti pristen odnos z najbližjimi.

Trudil se bom, da bom vsa spoznanja, do katerih sem prišel v zadnjih letih, tudi živel. Danes in jutri. Zase in za svoje najbližje, ker si zaslužimo lepo življenje.

3. mesto ZPKZ Koper – Oddelek Nova Gorica (S. K.)

CORONA OBDOBJE

Zaprti za lastnimi zidovi

Zdravje in svoboda, kot neprecenljivi vrednoti, po katerima tankem robu hodimo, danes jo imamo, jutri je nimamo. S čim si jo vzamemo, vsak zase ve, kaj je zanj zdravje in svoboda, oziroma pot ali ovira do nje. Zdrav ali svoboden si le do takrat, ko se zaveš, da ju nimaš več, da ti je to vzeto, brez enega nimam drugega. Ni jih dosti, ki se zavedajo, kaj imajo ter koliko nam to pomeni. Sam sem odvisen od obojega, brez enega nimam drugega, najbrž smo kar vsi, a na žalost sta svoboda in zdravje krhka stvar, kot sem že omenil. Danes so časi, ko smo si ju sami pričeli omejevati, sami smo si krivi, da zdravje in svoboda postajata zmeraj bolj iluzija, prej ali slej ostanemo brez enega ali drugega. Postajamo omejeni s strani lastnih predsodkov, krivic, interesov, bolezni, katerim smo sami dali krila, da se svobodno razvijajo, kjerkoli je revščina ali interes, po raznih laboratorijih, proč od oči javnosti, tako, da tudi sami postajamo poskusni zajčki oziroma žrtve svojih lastnih demonov. Bolezni pa se dalje zavijajo, da postajajo imune, oziroma, jim pri tem celo pomagamo s tem, da celo razvijamo njihovo imunost, dokler ne pride do tragedij in se le-te osvobodijo ter mutirajo, da bi preživele kot paraziti, bakterije, virusi ali zajedalci v sožitju z nami, kakorkoli, opazim kar dosti podobnosti med nami ter onim. Najtrdovratnejše bolezni so nevidne ali odporne skoraj na vse, svobodno se gibljejo med nami do trenutka, ko je že prepozno, ko že udarijo in ko pride do splošne panike. Za posameznike nam je le redko mar, dokler ne vpliva na nas ali naše okolje ter ljudi ali družine s katerimi živimo. Corona, t.i. Covid 19, še ena novodobnih bolezni ali pa mogoče ena že non-stop prisotnih pa vendarle mutirana, ki je udarila po zemeljski obli in zasejala vesplošno paniko, celo tako, da si nekateri ne priznamo, da sploh obstaja. Sam osebno ne poznam nobenega, ki jo ima, oziroma, ki je kužen, niti ne poznam nobenega, ki pozna koga. Mogoče je vsaj zame tako bolje. Krivimo druge, izmišljamo si razne zarote, ne priznamo si, da smo za vse to stanje v kakršnem smo, krivi sami. Z uničevanjem lastnega okolja, narave, širjenjem raznih bolezni na živali, ljudi, ki so nekaterim v napoto, Sars, Kuga, Ebola, Aids, rak, gripa in nešteto drugih, stres, odvisnost, sovraštvo, pohlep, brezbriznost do sebe in drugih, Zdi se kot božja kazen, ta gripa, ta Corona, ki jo stroka imenuje Covid 19 ali pa naj bo kar Covid številka 19, saj gledam nanjo kot na znak prebudi se, alarm, da je svet v težavah, pa ne mi kot vrsta človek, ampak z našim razvojem homo-sapiensa kot parazita oziroma gripa za ta svet, če le ne bomo spremenili pogleda nanj, zavedanja, da je naš edini dom pa pustimo znanstveno-fantastiko pri miru. Obrnimo se k dejstvu, ta svet je naš dom. Ni zapor, v njem si lahko svoboden, če želiš in mnogo če-jev. V teh časih bo oz. je zapor za marsikoga še rešitev, če mu je svoboda trpljenje ali strah. Ni lahko, z njo se moramo soočati, svoboda ni nekaj samoumevnega. Mogoče nas tudi vsi možni ukrepi ne rešijo pred Covidom, niti samoizolacija, še manj pred samim seboj, mogoče je prav tukaj, soočanje s samim seboj, rešitev pred lasnim propadom. Koliko lahko kdo prispeva, da bomo lahko svobodni pod tem soncem, da nas ne-bo strah pred temi, da ti kdo vzame to, zakar nas je narava nagradila, zavedanja na svoje odgovore in vprašanja. Našega zdravja in svobode ter s tem volje do življenja. Prej ali slej bomo dobili odgovore tudi tisti, kateri smo se znašli za lastnimi zidovi v naših mislih, kot zidovi, kateri so jih nam postavili drugi. Mislim, da ima življenje za vsakega smisel oziroma namen, treba ga je le najti ali pa si pri tem, vsaj malo, ga potruditi iskati. Lahko, da nam stoji tik pred nosom, ta smisel, ko se mati in oče ozreta na svoje otroke, ko obupani uvidi razlog in rešitev svojega obupa, ko si za slovesom želiš, da bi še kaj povedal in to tudi storiš, ko se obsojeni sooča z njegovo obsodbo, če ni kriv, se bo proti krivici boril, če je si bo prej ali slej priznal

ter se dalje boril za svoj obstoj ali pa za svojo odrešitev, zidovi morajo pasti, tako psihični kot stvarni. Sam sem obtožen za nekaj, kar naj bi storil, grozi mi najmanj 15 let zapora, bil sem priča, oziroma del dogodkov, verjamem pa, da se bo našla prava pot in bom ponovno svoboden tako v sebi kot drugače, proč od zidov, kateri so mi skoraj celih 12 let spremljevalka, Dosti časa za razmišljanje, bi rekel, seveda me je delno strah, kaj in kako bo naprej. Sem v priporu, kjer dobro pazijo in skrbijo za nas, sploh v tem času, času Corone oz. Covida, seveda to ni bila moja želja in tega tudi ne sprejemam, želim si biti svoboden in zdrav, z vsemi tegobami v življenju, Le da imam to dvoje, pa sem srečen, saj mi je to najpomembnejše. Kaj bo, če zbolimo ljudje, priporniki in zaporniki, ne bi vedel. Nas bodo pustili za zidovi v karanteni, najbrž, bomo enako zdravstveno tretirani kot ostali, upam. Nekako smo že v nekakšni izolaciji, karanteni, le da nisem bolan, hvaležen sem zaposlenim, ker verjamem oz. upam, da pazijo, da ne pride do bilo kakšne okužbe s to boleznijo v zaporu, kar bi dodatno otežilo stanje v kakršnem so, smo se znašli obtoženi, ampak vseeno bi jih prav z veseljem razbremenil in pri tem pazil sam nase ter ljudi okoli sebe, kot že vsa ta leta, ki so bila, na žalost, vse prevečkrat izpostavljena tveganju, samo tveganje pa se seveda v dolgem roku ne obrestuje, lahko da sem imel srečo, da sem sploh še živ in zdrav, upam tudi, da se bo razjasnilo glede moje krivde oziroma nekrivde in takrat bom lahko objel svoje bližnje, svobodo in zdravje z vsem srcem. Saj stanje, v katerem se nahajam, mi tega ne dovoli, me ovira oz. duši, kot da bi bil zares z nečim okužen. Nikakor se ne počutim dobro. Življenje me je dosti izučilo, ja, samo enkrat se živi in življenje je kratko, leta tečejo zmeraj bolj hitro, kmalu jih bom imel čez štirideset. Škoda je vsake minutke, ki jo zavržemo v ni, ampak to ni razlog, da si ga izkoriščamo za vse, kdaj si je vredno poslušati svoje srce, le tako pridemo do sreče in svojih ciljev, želja. Čeprav bodo zidovi, ovire, težave, ni rečeno, da jih ne moremo premostiti, težje bo, če si jih bomo sami gradili. Danes je Covid jutri Tsunami, včeraj nam je draga oseba izgubila življenje, tako je, to življenje, danes si, jutri te ni, zato je škoda, da si uničujemo tisto, kar nam je najbolj dragoceno, z dejanji, katera nas pahnejo v obup. Človek ve, vemo, kaj je sreča, zdravje in svoboda, pa še zmerom smo kdaj tako omejeni, da nas mora kdaj pa kdaj, nekaj oz. nekdo opomniti nato, koliko so nam vrednote pomembne. Kot sedaj, mene s priporom, druge z boleznijo, tretje z izgubo, pa še zmeraj smo omejeni, saj smo le ljudje.